

Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.
Izhaja vsak dan izveniši redelj in praznikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON FIBARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON FIBARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 280. — ŠTEV. 286.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 7, 1910. — SREDA, 7. GRUD. 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

MOHORJEVE KNJIGE za leto 1911

so dosele in smo jih pričeli naročnikom razpoložljati.
Naročili smo jih par sto komadov več in kdor jih želi imeti, naj nam določi po pošti registrirano.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortland St., New York, N. Y.
Rojaki v Clevelandu, O., in okolici določijo knjige v podružnici:
6104 ST. CLAIR AVE.

Iz delavskih krogov. Šoferski štrajk končan.

Z 530 proti 472 glasovi so se štrajkujoči šoferji odločili za končanje štrajka.

ŠTRAJK V TOVARNAH ZA ZRAKOPLOVE.

Delavski voditelji iz vseh krajev države New Jersey so sklicali konferenco za posvetovanje o zakonih v varstvo delavcev.

Z 530 glasovi proti 472 so večeraj štrajkujoči šoferji v New Yorku sklenili, da sprejmejo poudarbo avtomobilnih družb za poravnavo štrajka. To so se sklenilo na shodu, ki se je vršil v Utah Hall na vogalu 25. ceste in 8. avenije. Shod sam je bil uspeh konference, ki se je vršila med konferenco, generalnim organizatorjem Ashtonom in članom državnega razsodišča M. J. Reaganom. Avtomobilne družbe so se pisno zavezale, da ne bodo nobenega šoferja odpravile zaradi njegove neudležbe pri štrajku in so dovolile 12 ur delavnih dan z enournim odmorom opoldne in \$2.50 plače na dan. Nikakor pa niso priznale unije in prepovedale svojim uslužbenecem nočiti unijske gumba. Vse druge pogoje so se bode rešile v seji posebnega komiteja, v katerega izvolijo delavci in delodajalci po pet članov. Štrajkujoči šoferji so doslej, kar se je pri danih razmerah doseglo dalo in so se vrnili na delo.

Štrajk v tovarnah za zrakoplove.

Napredek, ki ga je doseglo zrakoplovstvo, je vplival tudi na delavce v zrakoplovni industriji. Ustanovili so si zvezo in so stajali zahteve po zvišanju plače. Uposleni od Aerial Navigation Co. so proglasili štrajk, ki je bil kmalu končan, ker se je družba kmalu udala in izpolnila vse zahteve delavcev. Delavci zas se je doletel na deset ur na dan in plača od ure je 42 in pol centa. Za prekomerno delo se plača 50 odstotkov več. V vsaki tovarni so se lahko sprijne eden vajencev. Čeni čas za vajenca je določen na štiri leta. Vlak masinist, ki vstopi v službo, mora 15 dni delati na poskušajo. Delo se mora v 30 dneh odpraviti.

Zakoni v varstvo delavcev.

Delavski voditelji so sklicali v New Yorku, N. J., konferenco, na kateri so se posvetovali o zakonih, ki bi se naj izdali in izdali v varstvo delavcev. V prihodnjem legislaturnem zasedanju bodo delavci predložili več zakonov, med drugim tudi predlog o zakonu za zavarovanje delavcev proti nezgodam. Ta zakon bo določal, da se mora zaposlenec po usmrtnem delavcu izplačati svota \$2500 do \$5000.

Zborovanje ekspresnih uslužbenecv.

Ekspresni vozniki in raznaševalci paketov so imeli shod, na katerem se je sklenilo, da se prepora vprašanja, ki se obsteje, mirnim potom poravnajo. Generalni organizator Aston je izjavil, da ne bo prišlo do novega ekspresnega štrajka.

Dva parnika trčila skupaj.

Pensacola, Fla., 4. dec. — Transportni parnik "Poe" in vlatilec "Wauban" sta trčila skupaj. Dasi sta bila precej poškodovana, sta se vendar mogla pripluti v pristanišče. Teženje se je pripetilo kakor tri milje od tukajšnjega pristanišča. Parnik "Poe" je bil namenjen v Barrancos, parnik "Wauban" pa v tukajšnje mesto.

Štrajk voznikov v Chicagu, Ill.

Nad 300 voznikov, ki so vpisani v volilnih prodajalnah, so ostavili delo.

ŠTRAJKARJI IN POLICIJA.

Vozniki so organizirani in ako trdijo, ne bodo ugodile zahtevam uslužbenecv se bo proglasil generalni štrajk.

Chicago, Ill., 5. dec. — Danes zjutraj so pričeli štrajkat vozniki, ki so upoševani v velikih prodajalnah. Po otvoritvi prodajalnih so zahtevali, da se jim plača zviša od \$12 oziroma od \$15 na \$18 na teden. Vse trditve so odklonile zahteve, na kar so vozniki takoj proglasili štrajk in ostavili delo. Unijski uradniki so menjali, da bo štrajk kmalu postal splošen, ako bodo trditve ostale trdovratne in ne bodo hotele ugoditi zahtevam svojih uslužbenecv. Zda štrajka nad 300 voznikov ali ako se proglasi generalni štrajk, bo število štrajkarjev naraslo na 15.000 mož.

Štrajkarji in policija. Žrtve vedeževalstva. Žena zblaznela.

Štrajkujoči vozniki so organizirani in ne bodo trpeli, da bi trditve sprejele v delo skabe. Tekom dopoldneva je že prišlo do spopada med policijo in štrajkarji. Slednji so baje napadli vozove, na katerih so bili skabi in so razrezali konjsko opravo. Policija ima zdaj mnogo posla, ker ima opraviti tudi s štrajkujočimi krojnikskimi delavci.

HOTELA SVOJA OTROKA UMRITI.

Žena je bila poprej popolnoma zdrava in pri pravi pameti.

Mrs. Paul Dinder, stan. v hiši šte. 233 E. 85. ceste, ki se nahaja zdalej v Bellevue bolnišnici, je postala žriva vedeževalstva. Pred dvema letoma je bila izgubila svoj in svojega moža poročni prstan in se je obrnila na nekake vedeževalce in razlagale sanj, da bi jih dobila nazaj. Prekanjeni vedeževalci jej je sčasoma izvalili \$57 in jej je popolnoma zmešal pamet. V nedeljo zvečer je ponoči vstala, vzela svojega otroka in ga popolnoma nagega položila na preprogo na tleh. Kaj je hotela z otrokom storiti se ne ve, ker mož jej je otroka vzel in jo zopet spravil v posteljo. Drugi dan je mož peljal ženo k ujeni prijateljici Mr. Joseph Scheffhauser, ki stanuje v isti hiši in jo naprosil, da pazi na njo, ker menda ni pri pravi pameti.

Otroka v nevarnosti.

V Scheffhauserjevem stanovanju je Mrs. Dinder naenkrat vzela svojega otroka vsakega pod eno pazduho in kričala, da je zdaj našla črno mačko in črnega petelina, katera mora umoriti. Vedeževalci jej je pripovedoval, da jej bosta črna mačka in črni petelin pomagala pridobiti izgubljene prstane nazaj. Mrs. Scheffhauser je rešila otroka in poslala po moža in po policijo, ki je potem le z velikim trudom ukrotila blazno žensko in jo odpeljala v bolnico. Žena je bila poprej popolnoma zdrava in pri pravi pameti in brez dvoma je vedeževalci je s svojim vedeževanjem spravil ob pamet.

Novi zvezni generalni sollicitator.

Washington, D. C., 4. dec. — Uradno se razglša da je bil Frederick W. Lehman iz St. Louis imenovan generalnim sollicitatorjem Zj. držav kot naslednik umrlega Lloyda W. Bowersa.

Priseljevanje se bo omejilo.

Naselniška komisija predlaga, da mora vsak priseljence znati pisati in brati.

RAZDELITEV PRISELJENCEV.

Samo gotovo število izseljencev gotovo narodnosti se bo pripustilo v deželo.

Washington, D. C., 5. dec. — Komisija, ki je bila pred tremi leti imenovana, da preučuje naselniško vprašanje, se je danes razšla. Komisija je nabrala materiala za 40 zvezkov. Naselniška komisija predlaga, da se omeji priseljevanje neizkušenih delavcev. Nadalje zahteva večina komisije, da mora vsak priseljence znati pisati in brati, tudi se mora omejiti število priseljencev gotove narodnosti na leto in na pristanišče, v katerem se izkrcajo in neizkušenim in neizkušenim delavcem se naj sploh ne dovoli vstop v deželo.

Komisija je tudi konstatirala, da med priseljenci ni več zločincev in ubožcev, kakor med osebam, ki so v Ameriki rojeni. Priseljenci ostajajo najraje v mestu in v sed tega se mora skrbeti, da se bodo priseljenci razmestili po deželi.

Protest Ogrov.

Hungarian American Federation v New Yorku je priredila shod, na katerem se je ostro protestiralo proti postopanju naselniške oblasti na Ellis Islandu in proti praksi kako se tolmačijo naselniški zakoni. Zveza hoče predložiti kongresu obširno spomenico, v kateri se zahteva, da se s priseljenci pravično in človeško ravna.

SLOVENSKE VESTI.

Poroka.

Jutri bodo poročena g. Zvonko Jakše, dolgoletni uradnik v banki Knauth, Nachod & Klunne, doma iz vasi Škerjanec pri Novem mestu in gospe Helena Dobrinovala iz Trzica na Kranjskem. Zenin in nevesta sta v slovenski naselbini v New Yorku dobro znana in priljubljena. Mr. Jakše je predsednik slovenskega tamburškega društva "Ilirija" in podpredsednik slov. podp. društva "Slovenija". Čestitamo iskreno. Bilo srečno.

Velik požar v Virginiji.

Petersburg, Va., 4. dec. — V trgovskem delu mesta je raznel velik požar. Sedem velikih trgovskih hiš je pogorelo. Škoda, katero je povzročil požar, se čeni nad \$500.000. Ogenj je nastal v trgovini tvrdke A. Roenstock & Co. in se je hitro razširil na sosedna poslopja od Wood Westbrook Co., New York Clothing Co., Appomattox Trust Co. in E. H. Titman's. Prodajalnice od Eigehrin Drygoods Co. in Petersburg Hardware Co. so bila po požaru močno poškodovana. S pomočjo gasilev mesta Richmond, ki je 18 milj oddaljeno od Petersburga, se je ogenj pogasil.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron.
" 20.45	100 kron.
" 40.90	200 kron.
" 102.25	500 kron.
" 204.00	1000 kron.
" 1018.00	5000 kron.

Postarina je včeta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriljubnejše do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Predsednikova spomenica.

V obširnem dokumentu so navedeni predlogi in priporočila vlade.

PREDSEDNIK TAFT ZAGOVARJA TARIF.

Kontrola železniških družb in trustov se ne bo poostila.

Washington, D. C., 6. dec. — Danes se je predložila predsednikova spomenica obema zboraicama. V obširnem dokumentu so navedeni predlogi in priporočila vlade. Kontrola velikih železniških družb in trustov se ne bo poostila. Predsednik zagovarja novi tarif kot vir velikih dohodkov in obljublja, da bo pri prihodnjem kongresu predložil nekatere prejembe o tarifi. O naselniškem uradu na Ellis Islandu pravi predsednik, da se je sam prepričal, da se naselniški zakon pravično in milo uporablja.

Predlogi in priporočila.

Spomenica vsebuje sledeče predloge in priporočila: Kongres na bi dovoli sredstva za povzdigo trgovinske agencije in za nakup primernih poslopij za diplomatsko zastopstvo v inozemstvu. Nadalje se bavi spomenica z udrbo panamskega kanala, z upeljavo paketne pošte na deželi, z odpravo nekaterih ladjedelnic in s zvišanjem plače zveznih sodnikov. Končno omenja spomenica, da bi se parobrodne družbe postavim potom prišile, da bi bolje pazile na izseljence, ki se vračajo na ameriške obale.

NESREČA V STARKVILLE.

Colorado Fuel & Iron Co. obtožena.

Trinidad, Colo., 4. dec. — Coroners Jury, ki je preiskovala, katerega zadnje krivda zaradi eksplozije v premogovniku v Starkville, je razsodila, da zadnje krivda premogovno družbo, ker je opustila skopitvi premogovnik z vodo in ga očistiti prahu, kakor to predpisujejo zakoni države Colorado. Eksplozija je bila nastala, ker je električna iskra vnela prah premoga in povzročila ogenj. Kakor znano je pri tej eksploziji nad 50 delavcev našlo smrt.

Bolnisiuca oporela.

V Weston, Ont., Canada, je pogorela bolnisiuca za jetične. Za časa, ko je nastal požar, je bilo 92 bolnikov v bolnisiuci, izmed teh jih je bilo 40 tako bolnih, da se niso mogli sami rešiti. Ogenj je uničil tudi sosedna poslopja.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1911.

bodemo koncem tega tedna pričeli razpoložljati našim cenjenim naročnikom.

Cena je 30 centov s poštnino vred. Slovensko-Amerikanski Koledar vsebuje:

Pesem: Ob novem letu.
Koledarski del za leto 1911.
O razvoju zemlje.
Dobava mesa kot veletrgovina.
Šesti top.
Izbojlanje prometnih sredstev v mestu New Yorku.

Ljudsko štetje leta 1910.
Trampje.
Dvomilijev sanje.
Morje, morje.
K stotnici ustanovitve Cuyahoga County, Ohio.

Največji zločin.
Žrtve politike.
Polijski kapitan Brown.
V desetletni jeti.
Priporočka o čubeli.
Grazy Women.
Rdeča smrt.
Oropna vojna blagajna.
Kronika.
Več malih vesti.
Smešnice.
Oglas.

Moogo ličnih slik se nahaja med raznimi pripovedkami. Naročila za koledar sprejemajo **SLOVENIC PUBL. CO.**
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Podružnica: **FRANK SAKSER CO.**
6104 St. Clair Av., N. E., Cleveland, O.

Na slovanskem jugu. Kralj Peter pri papežu.

Zdravstveno stanje srbskega prestolonaslednika se je zelo zboljšalo.

SRBSKI POSLANIK NA DUNAJU.

Trgovinska pogodba Srbije z Avstro-Ogrsko.

Belgrad, 6. dec. Zveze med Srbijo in Vatikanom so bile od tragične smrti kralja Aleksandra prekinjene. Ob priliki obiska na italijanskem dvoru namerava kralj Peter posetiti tudi papeža v Vatikanu, s čimur se hoče na znanj tolmačiti zopetne diplomatske zveze med Srbijo in Vatikanom. Ker je kralj Peter vladar pravoslavne države, v kateri so katoličani v veliki manjšini, se v Vatikanu ne bodo upirali temu, da obišče kralj Peter najprej italijanski dvor. Ob priliki obiska kralja Petra v Vatikanu se bode pogajalo o konkordatu, po katerem bi se naj srbskim katolikom zagotovilo neodvisnost v cerkvenih zadevah od srbske države.

Srbski prestolonaslednik.

Zdravstveno stanje srbskega prestolonaslednika, ki je gibel na tifusu, se je zelo pobiljšalo. Prestolonaslednik se sicer leži, ali nima več mrzlice.

Srbski poslanik na Dunaju.

Belgradska "Štampa" poroča, da je za poslanika na Dunaju, namesto dr. Simića, določen vseučiliški profesor Sloboda Jovanović.

Trgovska pogodba Srbije z Avstro-Ogrsko.

V srbski skupščini se je bila pričela razprava o trgovski pogodbi Srbije z Avstro-Ogrsko, ki pa se je prekinila, ker se mora skupščina pečati s poročilom verifikacijskega odseka.

Novi guverner na Reki.

Zagreb, 6. dec. Novoimenuvani reški guverner grof Wickenburg uživa glas pravičnega in strogega uradnika ter tudi tamonjci Hrvatje stavijo nanj precej nad, da odpravi anarhijo na reškem municipiju.

Bombni atentat v Chicagu, Ill.

Pred hišo šte. 234 Alexander Ave. je eksplodirala bomba.

SPREDNJI DEL HIŠE RAZRUŠEN.

Atentat je povzročila italijanska družba "La Mano Nera".

Chicago, Ill., 6. dec. — Danes zjutraj so neznanj storile položili pred hišo šte. 234 Alexander Ave. bomba, ki je z velikim hrupom eksplodirala in sprednji del hiše razrušila. Stanovaleci so vsi prestrašeni prbežali na cesto in dolgo časa je trajalo, predno se je policiji posrečilo ljudi pomiriti in jih spraviti nazaj v hišo. Ranjen ni bil nihče. V hiši stanujejo sami Italijani in tako je opravljeno munenje policije, da so bombo položili člani zloglasne italijanske izsiljevalne družbe "La Mano Nera". V priliki hiše, pred katero se je izvršila eksplozija, ima groerijo Italijan Filip Battaglia, ki pa odločno zanika, da bi bil dobil kaka pretilna pisma.

PRAVKEAR DOTISKAN.

Severov Almanah in Zdravoslovje za Slovence za leto 1911 je pravkar dotiskan in dobite ga lahko **ZAŠTONJ**, če vprašate lekarnika in trgovca z zdravili. Poleg navadnih koledarskih strani, zvezdoslovnih preračunov, vremenskih napovedi, pravnikov, cerkvenih dni itd. so njegove strani naopnjene z najzanimivejšim in najkoristnejšim počilom za vsakogar. Omislite si iztis sedaj, dokler zaloga ne poida. Če ni lekarnika ali trgovca blizu vas, pišite na: W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Iz Avstro-Ogrsko. Veleizdajski procesi.

Nasprotstva med prestolonaslednikom in vojnim ministrom baronom Schönaichom.

PROFESOR MASARYK O SVOJIM RAZKRITJIH.

Geza pl. Polónyi je pozval finančnega ministra pl. Lukácsa na dvboj.

Praga, 6. dec. Na Dunaju in v Gradcu so se pričeli veleizdajniški procesi proti iredentistom. Pričakujejo se veleizdajniški razkritja. Državno pravdnistvo je nabralo mnogo obtežilnega materiala za obtožence, ki se imajo zagovarjati tudi zaradi zaležanja cesarja. V Gradcu je obtoženih 13 Italijanov, na Dunaju pa stoje trije pred sodniki. Zanimanje za proces je splošno, ker se z vso gotovostjo računa na to, da se bode razkrila italijanska zarota proti Avstriji.

Prestolonaslednik in vojni minister.

Praga, 6. dec. Med prestolonaslednikom in vojnim ministrom baronom Schönaichom so nastala nasprotstva. Prestolonaslednik odločno nasprotuje koncesijam Ogrske, medtem ko jih Schönaich ne odklanja.

Schönaich je imel še v primeru mladih letih pri udvojevu Albrechta kot njegov adjutant zelo zaupno mesto in je že takrat igral važno ulogo pri važnih vojaških vprašanjih. Nadvojvoda Fran Ferdinand sam ga je priporočil cesarju, da je najsposobnejši za vajuja ministra. Zadnji čas pa so nastala med prestolonaslednikom in vojnim ministrom nasprotstva, ki se ne dajo več premostiti in to od takrat, ko je izročil cesar prestolonasledniku več važnih vojaških agend in mu ustanovil lastno vojaško pisarno, ki tvori vez med vojnim ministrom in cesarjevo vojaško pisarno.

Profesor Masaryk o svojih razkritjih.

Poslanec profesor Masaryk je pokazal češkim realistom različne dokumente, ki se nanašajo na Vasicevo afero, med drugim pisma dragomana Svedoblovskega in drugih uradnikov avstrijskega poslanstva v Belgradu. Izjavil je, da ima še druge dokaze, katerih se hoče zdaj objaviti, ker se ni prava prilika. Rekel je, da bode prišel čas, ko bode dokazal grofu Aehrenthalu z natančnimi dokazi, da so ga goljufali njegovi lastni uradniki.

Dvboj.

Badinpešta, 6. dec. Bojevitvi ogrski poslanec Geza pl. Polónyi je pozval finančnega ministra pl. Lukácsa na dvboj. To je posledica nekega rekorta v viharini debati v poslanski zbornici.

Milijonsko posojilo.

Dunaj, 6. dec. Finančni minister Bilinski je predložil državnemu zboru zakonsko predlogo, s katero se ga pooblašča, da sme najeti 135 milijonov posojila in prodati državnega nepremičnega premoženja za okroglo en milijon kron.

Povodenj na Francoskem.

Nantes, Francija, 3. dec. — Reka Loire, ki se vedno narašča je prestopila bregove in preplavila mesto. Mnogo tovarna je moralo ustaviti delo, ker je voda udrla v tovarne. Dozda je 750 delavcev brez dela in mora mesto skrbeti za nesrečence. Pri Private je deroča voda podrila jez in je poplavlja teren v obsegu 25 kilometrov. Avignon, Francija, 4. dec. — Kralj Lalaput je pod vodo, ker se je podril jez pri reki Rhone. Naval vode je bil tako močan, da je bilo več hiš porušeni. Mnogo oseb je utonilo. Oblasti so poslale pioniirje, da pomagajo pri rešitvah delih v tem kraju.

Novih, na Filipinih.

Manila, 4. dec. — V Mindanao in Zamboanga je razsajal hud vihar in ngliv je opustošil ves kraj. Nad 20 oseb je utonilo. Škoda znaša nad 250 tisoč dolarjev. Iz drugih krajev se niso došla poročila.

Velike Blaznikove PRATIKE

ZA LETO 1911
razpoložljamo po 10 centov komad s poštnino vred.
Cena za 100 Pratik je \$5.00, za 50 Pratik pa \$2.75. Znesek naj se blagovoli pošiljati pri manjšem naročilu v poštinih znanikah, pri večjem po po Postal Money Order ali čeku.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Pratike je dobiti tudi v podružnici **FRANK SAKSER CO.**
6104 St. Clair St., Cleveland, Ohio

Razne novosti iz inozemstva.

Unionisti na Angleskem ne bodo izpodrinili liberalne vlade.

AMERIKANSKO VOJNO BRODOVJE.

Dvboj med dvema berlinskima vseučilišnima profesorjuma.

London, 6. dec. Konecem drugega volilnega dne je razmerje med vladinimi in opozicijskimi strankami sledeče: vladna koalicija šteje 117 poslancev, unionisti pa 116. Izid volitev potrjuje mnenje, da se unionisti ne bodo posrečilo izpodrinili liberalno vlado iz postojanke in da se suče vprašanje samo o tem, ali bodo imeli liberali večjo ali manjšo večino, kakor dozda.

Amerikansko vojno brodogrje.

Gravesend, Anglija, 6. dec. Pod-admiral Murdock in častniki tretje divizije ameriškega atlantskega brodogrja so priredili na admiralski vojni ladji "Minnesota" banket, ktere ga je udeležilo več sto mesečanov iz Londona in Gravesenda. Banket je bila zadnja prireditvi, ki je bila na programu za slavnosti o priliki bivanja ameriškega vojnega brodogrja v angleskem vodstvu. Častniki in možno ne morejo prebraviti gostoljubnega sprejema, ki jim ga je priredilo anglesko občinstvo.

Dvboj med profesorjuma.

Berlin, 6. dec. Vseučilišni profesor L. Bernhard je pozval svojega kolega profesorja M. Seringa na dvboj. Slednji je dvboj odklonil, češ, da mu on ne more dati zadostjenja. V akademskih krogih vlada vsled tega veliko razburjenje. Interesovani krogi hočejo škandal potlačiti.

Vnuak kralja Louis Philippa umrl.

Paris, 6. dec. Vojvoda Chartres, vnuk kralja Louis Philippa, je umrl. Vojvoda je bil leta 1840 rojen v Parizu. Leta 1870 se je iacognito udeležil francosko-nemške vojne in je bil pozneje major v francoski armadi, iz katere je leta 1883 izstopil.

Sneg v New Yorku.

V New Yorku že dva dneva sneži in vse mesto je pokrito z belo odejo. Otroci se vesele in se že sankajo po mestnih ulicah, vozniki zabavljajo, ker vprežna živina pada na gladkih sneženih tleh, reveži pa so hlače, da je prišel sneg še pred božicem, da si bodo mogli par dolarčkov zaslužiti. Promet na cestah in na nadeestni železnici je vsled snega oviran ali se vrši mnogo počasneje, kakor navadno. **Velikanski požar v Evansville, Ind.**
Evansville, Ind., 6. dec. — Velika skladišča od Fendrich Tobacco Co. in sosedna poslopja so pogorela. Škoda znaša približno \$750.000.
Columbus, O., 6. dec. — Grand Opera House v Marion, O., je pogorela. Škode je \$100.000.

Parnik "Kaiser Wilhelm der Grosse" je izgubil vijak.

Glasom poročila iz Halifaxa je parnik "Kaiser Wilhelm der Grosse" izgubil med vožnjo iz Bremena v New York vijak. Bil je takrat kakih 1000 milj oddaljen od Halifaxa. Pričakuje se, da bo danes priplul v New York. Na parniku je 1300 potnikov, kateri pa niso vsled nezgode v nobeni nevarnosti. Parnik napravi zdaj samo pot najst vzlov v eni uri.

"GLAS NARODA"

(Slovensko Dnevno)
Osnovano i objavljeno od strane
Slovenian Publishing Co.
(a corporation)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
na leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za celo leto 2.50
pol leta 1.25
četrt leta 0.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
vzemli nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in oznobnosti se ne
atenujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po
Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov
poslamo, da se nam tudi preloženje
svetilače naznani, da hitreje najde-
mo naslovnika.

Diplomom in pošiljatelj naradite ta na-
stoj.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Kongres.

V ponedeljek je bil otvorjen kon-
gres. To je zadnje zasedanje kon-
gresa v sedanjih sestavi. Takšna anoma-
lija se more najti le v Ameriki.
Ljudsko zastopstvo, ki ne uživa več
zaupanja ljudstva in ki je bilo pri
zadnjih volitvah potisnjeno v manjši-
nino, ima še oblast 90 dni in more
proti izraženi ljudski želji še rebe-
lirati. Stranka, ki ima v tem kon-
gresu še večino, je bila pri zadnjih
volitvah premagana in lahko v tem
zasedanju še sklene, kaj jej drago in
ljubo, dasi je to morda proti volji ve-
čine naroda.

To se ne bo zgodilo. Kongres se
bode omejil samo na to, da reši te-
koča opravila, da dovoli budget in da
na manj važnim predlogom predsed-
nika zakonito veljavo. Tarifne re-
forme se ta kongres ne bo lotil in to
tudi bolje, da se je ne loti. Revizijska
tarifa, oziroma naše fiskalne in co-
lonijske politike naj čaka stranke, ki
je bila pri zadnjih volitvah poklicana
na krmino, njej se morajo prepustiti
zasluge, pa tudi odgovornost za to
delo. Ona mora pokazati, kaj pre-
more in koliko more izpolniti. Ob-
ljubovala je veliko. Kadar pride do
moči, se bo videlo, ali so bile njene
obljube resne ali ne.

Ene sama revizijska tarifa pa bi bila
potrebna in bi se morala brez odloga
izvršiti, in to je odprava carine na
živila. To bi bilo popularno dejanje
sedanjega kongresa, ali mi sami tega
ne verjamemo, da bi sedanjí kongres,
ki je ustvaril krivični tarif, ga zdaj
popravljal. Ljudstvo bo moralo še ča-
kati, da se snide novi kongres in da
on odloči o usodi tarifa.

Kaj bo drugo leto?

V teku enega leta sta se dva želez-
niška magnata oglašila in proroko-
vala, da bo drugo leto slabo gospo-
darsko leto. Za Hillom, predsedni-
kom Great Northern železnice, je pri-
šel Millen od New Haven & Hartford
železnice, ki je dejal, da bode leta
1911 nastopila velika gospodarska de-
presija, o kateri pa ne more povedati,
kako huda bo in koliko časa bo traja-
la.

Težko je razsoditi, ali to proroko-
vanje izvira iz notranjega prepriča-
nja, ali je samo strašno, ki ima na-
men prestrašiti gotove kroge, da bi
železnice dovolili zvišanje tovarne
tarife. Na vsak način je malo sum-
ljivo, da prihajajo ta prorokovanja
tako hitro drugo za drugim in ravno
zdaj, ko se bavi komisija za med-
narodni promet s preiskavo, ako so
zahteve železnice po zvišanju tarife
utemeljene ali ne. Najbrže je vse to
samo obdelovanje javnega mnenja.

Proroki, ki prorokujejo novo krizo,
prav dobro vedo, kaj prorokujejo.
Ona mogoče sile, ki odločujejo o
usodi naroda, imajo interes na tem,
da še ljudstvo bolj izstrahuje in ga
pripravi, da bo še popustljivejši.
Mogočecem se je posrečilo prizna-
ti hud udarec radikalnega gibanja
dne 8. novembra, ali to jim še ni do-
volj, hočejo morda še z gospodarsko
depresijo prepričati vsako oživiljenje
radikalizma. Nemogoče to ni, da se
kaj takega namerava. Mi smo že vi-
deli, kako skrbno se pripravljata kri-
za in panika in kako premišljeno se
izvaja.

V ostalem pa je izid volitve dne
8. novembra t. l. še sam ob sebi
svetel za gospodarsko depresijo v pri-
hodnjem letu. Tarifno vprašanje,
oziroma revizijska in reformna tarifa

ziji tarifa bo brez dvoma povzročilo
negotovost v industriji in v trgovini
in vsled tega lahko malo s strahom
gledamo v prihodnost.

Dopisi.

Imperial, Pa.

Cenjeni gospod urednik:—

Moj namen je sporočiti, kako se
imamo tukajšnji Slovenci. Vposleni
sino vsi v premogetem rovu Pitts-
burg Coal Co. Dela se vsaki dan, a
zaslužek je zelo pičel. Pozimi je pa
za delo še slabše, ker pridejo Itali-
jani, in tudi kakšni skabi se priklajo.
Poleti nas ta soderja župusti, ker gre-
do delati tja, kjer boljše zaslužijo,
in smejo delati po več ur, kakor mi.
Ravno 25. novembra smo prenehali
z delom, ker delavci nismo hoteli ple-
sati, kakor je superintendent žvižgal.
Res, ostudno je, kako se delavca iz-
korišča. In vse radi tega, ker so pre-
mogarski bossi preveč ošabni.

Po večkratnih sejah smo sklenili,
da se vrnemo na delo dne 2. decem-
bra. Vendar moram omeniti, da neka
trojica se tako malo časa ni ho-
tela stavkati in so takoj odšli v ro-
v. Kakor sem čul, se namaka zanje de-
bela palica.

Na glavni seji lokalne unije smo
tudi sklenili, da 13. decembra ne gre-
mo na delo, ker bodo glavne volitve
za glavni odbor štev. 5 pittsburskega
distrikta. Bratje, zberimo se in pri-
dimo na zborovanje, da izvolimo no-
ve, ki bodo nam trpinom zares v ko-
rist.

S težkim srecem moram poročati, da
nam je kruta smrt, ki nikoli ne poča-
va, vzela v tem letu dva sobrata,
namreč Florijana Prošta in Josip U-
meja. Oba sta bila uda druživa sv.
Jožefa J. S. K. J. — Nekega slova-
škega delavca je v rovu ubilo. Padlo
je več ton premoga nanj in ga grozno
stirilo. Ostavil je ženo in 7 nedoras-
lih otrok. — Pred par tedni je ustrelil
tukaj nek Italijan drugega, in to
pred nekim saloomom, ker mu je hodil
v zelje pri njegovi ženi.

Sobratje družava sv. Jožefa štev.
29 J. S. K. J.: Tem potom vam na-
znanjam, da se imate prihodnje seje,
ker se bode volil odbor za leto 1911,
polnoštevilno udeležiti. Seja se vrši
18. t. m.

Pozdrav vsem članom J. S. K. J. in
v drugim Slovencev v Ameriki, ka-
terim želim vsem skupaj veselo bo-
žične praznike in srečno Novo leto.
Tebi cenjeni list pa obilo novih na-
ročnikov. Star naročnik.

Imperial, Pa.

Slavno uredništvo:—

Prosim, dovolite mi nekoliko pro-
stora v Vašem cenjenem listu, da pri-
občim našim sodelavcem par vrstic.
Sicer nimam posebnih novic. Kar
se tiče dela in zaslužka, se ne morem
pohvaliti. Delamo sicer vsaki dan,
ali zaslužek je mali, ker je preveč
ljudi. Zaslužimo komaj toliko, da
imamo za vsakdanji kruh. Na kako
posebno zabavo ali razvedrilo, kar bi
bilo delaven zelo koristno, pa še za
mislimi ni.

Lahko bi me kdo vprašal, zakaj
in kako je to? Odgovor je zelo la-
hak. Zato, ker smo si sami krivi.
ker imamo v naši organizaciji večina
take uradnike, katerim je ubogi dela-
vec deseta briga, da se le njih žepi
polnijo, za trpinca pa za dobro, kakor
je. Velikokrat se je že pripetilo, da
so jih prodali za Judežev groše.

Torej, bratje premogarji v 5. di-
striktu, sedaj se nam bliža spet čas
volitev glavnih uradnikov, sedaj je
čas, da premislimo dobro, komu od-
damo naše glasove, ali jih damo de-
lavcem, ali jih damo takemu, kateri
nas le izkorišča. Moje mnenje je, da
oddamo naše glasove za delavca, ka-
teri bode nas gotovo pri vsaki priliki
zastopal bolje, kakor tisti, kateri se
premogetega rova od znotraj nikoli
videl ni.

Dne 1. grudnia t. l. je nas obiskal
rojak g. Blatnik, ter je ob priliki lo-
kalne seje nam držal krasen govor in
nam toplo priporočal sledeče može za
bodoče uradnike za našo organizaci-
jo, in sicer: Za glavnega predsednika
Mr. P. L. Lewis, za distrikt predse-
dnika Mr. Robert Gibbons, za glavnega
podpredsednika E. S. McCollough, za
distrikt podpredsednika Abe Kepart
in za Board Member v 5. distriktu
Andrej Puškar. Tu so 4 možaki, na
katere se lahko zanesemo, da bodo
delovali v korist in napredek naše
delavske organizacije.

V družbenih razmerah tudi nismo
zadnji. Mi Slovenci imamo 4 pod-
porna društva, spadajoča k raznim
Jednotam, in vsa dobro napredujejo.
K koncu dopisa pozdravljam vse
družbene sobrate širom Amerike.

Premogar.

Kje je moj brat JANEZ PONI-
KVAR? Pred dvema letoma je bil
v Ashtola, Pa. Kdor izmed roja-
kov ve za njegov naslov, naj mi ga
naznani, ali naj se sam javi. —
Frank Ponikvar, Box 1374, Oshes-
ton, Pa.

Sporazum med Čehi in Nemci.

(Konec.)

Iz vsega je razvidna vsa pollep-
nost Nemcev. Marsikdo si bode mi-
slil, da zahtevajo le ravnopravnost.
A vprašajmo se le, kakšno ravnoprav-
nost poznajo oni nasproti drugim na-
rodnostim v ostalih avstrijskih deže-
lah? V nobeni drugi kronovini ni-
so centralne deželne oblasti deljene.
In kdor je v manjšini, mora občutiti
kruto in neumisljeno roko onega, ki
je v večini. Le gospodje Nemci, ta
"narod gospodov", naj bodo povsod
privilegovani. Na Češkem imajo že
svoj lastni deželni kulturni in deželni
šolski svet. Hočejo še lastni deželni
odbor, sploh vse svoje. V avtonom-
ni deželi zopet svojo lastno avtonom-
nijo. Še več! Pri tem zahtevajo še
nemški državni jezik, dvojezičnost
ponosa Slovanstva: naše zlate Prage.
Da, zahtevajo celo, da se Čehi odre-
čejo pravici do zaštite onih Čehov,
ki so v nemškem ozemlju na Češkem.
Torej v lastni zemlji, kjer imajo ve-
čino, bi se morali odpovedati brambi-
lastne dece, lastnih otrok. Nemci
namreč nočejo pristati niti na to, da
bi se istočasno s "sporazumljenjem"
sklenil zakon v varstvo manjšin v o-
zemlju drugega naroda.

Na tej pollepnosti, na tej prepo-
tenosti naj se vzgledujejo štajerski,
koroški, primorski Slovenci in potem
bodo znali, kaj imajo pravico zahtevati
oni!!!

Ni dvoma, da so se stvari najnuj-
nejše: pozabiti na ne smemo, da ob-
stoja poleg tega še nešteto drugih
vprašanj, ki se imajo rešiti. Ker gre
pri ostalih vprašanjih predvsem za
pravice Čehov, nočejo seveda Nemci
o tem nič slišati. Zato pa Čehi to
tem odločnje zahtevajo, in sicer za-
htevajo, da se vsa vprašanja rešijo
istočasno!

Te ostale stvari pa so sledeče:

Ne le vprašanje manjšinskih šol,
temveč tudi vprašanje varstva manj-
šin samih je zelo pereče. Obe vpra-
šanji pa sta tako ozko združeni med-
sebojno, da enega brez drugega ni
možno rešiti. Zakon o manjšinskih
šolah brez zakona o varstvu manjšin
je kakor glava brez telesa. Kar si
namreč Nemci v "zaprtih" okrajih
vse dovoljujejo nad češkimi manjši-
nami, to je nekaj groznega. Zato
vsklikajo češki časopisi, da mora biti
konec tej "Armeniji v Avstriji"!
Sporazum brez omenjenega zakona bi
pomenjal legalizovanje germanizaci-
ne procesa čeških manjšin v zaprtim
nemškem ozemlju. Toda, seveda, kjer
so Nemci v manjšini med Čehi, se jim
prvič sploh ne gode krivice, drugič so
itak obvarovani po vladi in "starih
privilegijah". Zato so proti temu,
da bi se istočasno sklenil tudi ta za-
kon.

Zakonska predloga glede rabe je-
zika pri avtonomnih oblastih je torej
vsprejeta bila v "subkomitetu II."
Kaj pa je z rabe jezika pri državnih
uradih? — No, za to že skrbi vlada.
Pravijo Nemci, češki seveda zahtev-
ajo rešitev tudi tega vprašanja.

Ostaja še odprto vprašanje volilne
reformne za deželni zbor, ki jo zahtev-
ujejo čehi: ravno tako vprašanje no-
vega poslownika in deželnega reda.

Čehi stojte namreč na popolnoma
pravih stališčih, da: če že oni od
svojega stališča nerazdeljivosti deže-
le, ki je kardinalna točka programov
skoro vseh čeških strank, žrtvujejo
toliko v svrhu dosega mira v deželi,
da bi morali v isto svrhu tudi Nemci
toliko žrtvovati, da bi jim (Nemcem)
ne bilo v bodoče možno potom ob-
strukcije kaliti tako težko priborje-
nega mira. Toda te žrtve Nemci no-
čejo doprinesiti!

Prihaja še v pvočest ureditev raz-
delitve okrožij na Češkem. Radikal-
ci zahtevajo celo ustanovitev lastne-
ga upravnega sodišča za Češko. Za
vse to so Nemci gluh.

Popoln sporazum med obema na-
rodoma na Češkem je še torej precej
daleč. Vendar je bilo z veseljem po-
zdravljati delo, da bi se vsaj v naj-
važnejših stvareh dosegel sporazum.
In morda bi celo prišlo do nekakega
uspeha, ki bi tvoril vsaj podlago za
nadaljnji sporazum, če bi ne bilo vmes
— radikalcev, čeških in nemških.
Schreiner in Wolf od nemške, Kio-
fáč in drugi od češke strani so vzeli
veliko odgovornost na sebe.

V sredi najlepšega teka pogajanj
so namreč nemški radikali začeli
hujskati, češ, da se je Čehom odsto-
pilo preveč pravice. In komaj je je-
zikovni zakon pasiral pododsek, že
kričijo in se derejo, kakor da so kožo
izgubili.

Češki radikali so se pa šele po čele
dneve (od 8. ure jutnja do 8. in pol
zvečer) posvetovale glede taktike.
Predlog, da se odpokliče obo zastop-

tovanj, je po dolgem nagovarjanju in
posredovanju dra. Kramarja in grofa
Thana padel z 8 proti 6 glasovom.
Sklenili pa so resolucijo, v kateri
zahtevajo, da se takoj skliče plenum
deželnega zbora. (Komisijam dovo-
ljen rok za posvetovanje je že dav-
no potekel) ter da se takoj reši davi-
na predloga (ki jo je tozadevni od-
sek že izdelal); takoj nato naj se v
plenumu razpravlja o manjšinah in
manjšinskih šolah! Med vsemi češ-
škimi zahtevami naj se napravi junk-
tum.

Tako stoji stvari danes. Kako se
stvar razreši, pokaže nam bližnja bo-
dočnost. Posvetovanja odsekov na-
daljujejo. Vzlic zgoraj izraženemu
pesimističnemu nazoru glede mira, ki
ima priti v češko kraljestvo po tem
sporazumljenju, vendar ni dvoma, da
bi se po tej pogodbi razmere v deželi
bistveno spremenile. In gotovo bi
bilo to v korist delavnosti deželnega
zbora češkega, deloma pa tudi držav-
nega zbora na Dunaju.

Posledice eventualnega sporazuma
bodo gotovo velike in važne: vpraša-
nje pa je, da li bode za nas Slovence
razveseljuje? Večjo moč, ki jo dose-
žejo Čehi, bodo morali uporabljati
predvsem v prid zatiranim svojim
sobotom na Dunaju in na Niže Av-
strijskem sploh (Postojana!), dalje na
Moravskem in Sleskem, posebno pa
na Slovakom. Zato pa ostanjejo Nemci
svobodni tega velikega boja proti Čehom,
a potem pridemo na vrsto mi —
Slovenci. Z nami bodo imeli seve-
da bolj lahek posel, nego s Čehi! (V
tem pogledu se naše mnenje ne pokri-
va z oim g. dopisnika. Op. ured.)

Vsekakor nas morajo zanimati ta
pogajanja tudi z drugega stališča:
Nemci so na Češkem v manjšini, ka-
kor smo Slovenci na štajerskem, Ko-
roškem, Primorskem, v Trstu, od
nemške manjšine na Češkem se torej
lahko nemo, do česa — imamo prav-
vico! Ivan Marija Čok.

Bosanske razmere.

Agrarno vprašanje. — Stadlerjeva
politika.

Neki časnikar objavlja razgovor,
ki ga je imel s prvim sekijskim na-
čelnikom in skupnem avstrijskem fi-
nančnem ministru, baronom Ho-
rowitzem, o političnih razmerah v
Bosni in Hercegovini s posebnim ozi-
rom na sedanje zasedanje bosanskega
deželnega zbora. Baron Horowitz je
rekel, da vlada ne privoli na noben
način v obvezen odkup kmetov, ker
bi to imelo za posledico izselitev ma-
noh mohamedanov iz Bosne, kar bi
provzročilo gospodarsko krizo v de-
želi. Zato bode vlada vstrajala pri
fakultativnem odkupu. Vlada bode
kmetom, ki se pogode s spahiji, da-
jala na razpolago posojila za odkup
proti povračilu v 30—40 letih.

Ker zahtevajo Srbi obligatoričen,
a mohamedani fakultativen odkup, je
prišlo do razpora med Srbi in moha-
medani, ki so v zadnjih letih, kakor
znano, postopali solidarno v vseh
vprašanjih. Ker so tudi Hrvatje za
fakultativen odkup, je gotovo, da do-
bi vladna predloga večino. Zato je
sekijski načelnik baron Horowitz ja-
vil, da bodo Srbi bržkone iskali in
da najdejo tudi pot, da se umaknejo
pravočasno z zahtevo, ki jej uredni-
čenja ne morejo doseči.

Zanimivo je tudi, kako se je izja-
vil baron Horowitz o konfliktu med
franciškani in nadškofom dr. Stad-
lerjem. Rekel je namreč: Nadškof
dr. Stadler je kazal takoj od začetka
tendenco, da bi franciškane izrinili iz
župnij in jih nadomestili s svetinimi
duhovniki. Franciškani, ki korenini-
jo v narodu, so ohranjali vedno do-
bre razmere do mohamedanov in so

Oh, najmekkejša blazina bila je težka.

"Oh, najmekkejša blazina pod me-
noj je trda kakor kamen in ostra"
pravi nekdo, ki jetrnel od reumati-
zma. Večkrat je celo telo v taki bo-
lezni tako občutno, da prav težko pre-
nese dotiklaj s posteljo. Kadar je
reumatizem prišel tako daleč potem
je zdravljenje nesigurno, a v najbol-
šem slučaju jako počasno. Toda zakaj
ga pustiti tako daleč? Kakor hitro se
pojavi najmanjši znak, vzemite ste-
klenico Pain Expellerja in dobro ma-
žite. Početkom začelo vas bode srbi-
ti in kaj zato? Bolje je trpeti ne-
kaj časa, kakor pa biti bolan od reu-
matizma mesece in mesece. Kakor pa-
meten človek češ raje rabiti Pain Ex-
peller, kakor pa trpeti na reumatizmu,
kteri ti ne da miru ne po noči in ne
podnevi. Zakaj ne kupiš ene stekleni-
ce v lekarni? Steklenice so po 25 in
po 50 centov. Pazi, da kupiš zdravilo
v takem zavrtku, kakor je tukaj na-
značen. Čuvajte se ponaredb!

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St., New York.
Dr. Richterjeve Congo pilule obja-
šajo zaprtje. Cena 25 ali 50 centov.

katoličanstvu mnogo več mohameda-
nov, nego nadškof dr. Stadler. Oni
imajo močno razvit smisel za neod-
visnost, niso nikakor rimskega miš-
ljenja, provincijal njihovega reda jim
je vse škof v Sarajevu malo. Radi
tega je umljivo prizadevanje Stad-
lerja, da bi franciškane nadomestil
s pokornimi svetinimi duhovniki. Um-
ljava je pa tudi nejevolja franciškane-
cev proti nadškofu, ker se bojijo, da
bi se njegovemu vplivu posrečilo do-
seči, da bosta v Mostaru in Banjaluki,
kjer sta dosedaj tamonjuna škola fran-
ciškana, na njiju mesti imenovana
svetna duhovnika. S tem konfliktom
je razpor v hrvatskem taboru, žali-
bog, postal še večji, vendar pa se mo-
re reči, da je politični vpliv nadškofa
dr. Stadlerja danes precej neznamen.

Posledice turškega po- sojila.

Čim se je Nemčija ponudila, da
preskrbi Turčiji posojilo, odločeno
je od Francije, ker turška vlada ni
vsprejela pogojev te poslednje, smo
pisali, da je Nemčija storila to po-
nudbo le nerada in prisiljena v to po-
zitivni visoki politike. Reki smo tu-
di, da bi tako posojilo, ki bi je Ne-
mčija preskrbela Turčiji, udej — Ne-
mčiji — več škodovalo, nego koristilo.
In sicer zato, ker ta poslednja še ni
gospodarski tako razvita, da bi mo-
gla naložiti v inozemstvu večje svote
denarja, ki ga potrebuje najnuj do-
ma za investicije v raznih industrij-
skih podjetjih.

No, znano je, da je medtem turško
posojilo postalo dovršen čin. Z eno
petino tega, 150 milijonov znašajoč-
ga posojila pa je udeležena tudi Av-
strija. Če bode imela Nemčija od
tega posojila več škode, nego koristi,
velja to za Avstrijo. Se v nekoliko
večji meri. Kljub temu, da potre-
buje Avstrija denar najnuj doma, ho-
če pri tem vendar igrati ulogo pro-
tektorja Turčije ter jej posoditi de-
nar, ki ga ima še sama premalo. Pri-
tem je Avstrija podobna trgovcu, ki
potrebuje najnuj denarja, a ga kljub
temu posojuje drugi osebi le zato, da
bi se maseval nad tretjo osebo, kate-
ri je tudi — on sam dolžan! Ta tretja
oseba pa je v tem slučaju — Fran-
cija. Avstrija, ki hoče posoditi Tur-
čiji denar, ki ga jej pa Francija ni
hotela posoditi, Avstrija sama je
dolžnik Francije! Brez oziroma na av-
strijske vrednostne papirje, bančne
obveznice, delnice itd., ki jih imajo
v rokah francoski kapitalisti in ki zna-
šajo na stotine milijonov kron, ima-
jo francoske banke in družbe založe-
nih pri avstrijskih in ogrskih bankah
za prehodno porabo 50 do 80 milio-
nov kron, pri nemških bankah pa še
večjo svoto. Sedaj pa je francoska
vlada naznanila francoskim bankam,
da ne bi rada videla, ko bi še dalje
puščale svoj denar pri avstrijskih
bankah! To je seveda toliko, kakor
učati — in francoske banke bode iz
tega gotovo izvajale posledice, ki bo-
do zelo neugodno vplivale na avstro-
ogrsko narodno gospodarstvo.

Pomislimo samo: 30 milijonov kron
pojde v Turčijo, najmanj 50 milio-
nov kron odtegnejo francoske banke,
torej pojde iz avstrijske monarhije
80 milijonov kron, ki bodo odvzete
trgovini in industriji! Zato se je ba-
ti, da nastopi v kratkem tako pomani-
kanje denarja, kakršnega ni bilo že
dolgo. Grozi gospodarska kriza, ki
potegne za seboj nešteto gospodar-
skih eksistenc. Za vse pa se bode
avstrijsko prebivalstvo imelo zahva-
liti svoji diplomaciji in njenemu na-
čelniku, temu avstrijskemu Bismar-
ku — grofu Aehrenthalu!!

BOJAKI, NABOČAJTE SE NA
"GLAS NARODA" NAJVEČJI IN
NAJTOČNIŠI DNEVNIK

Slovensko katoliško
podp. društvo
svete Barbare
Za Združene države Severne Amerike.
Sedež: Forest City, Pa.
Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pensilvaniji.

ODBORNIKI:
Predsednik: ALOJZ ZAVRHL, P. O. Box 685, Forest City, Pa.
Podpredsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 51, Mineral, Kans.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707 Forest City, Pa.
II. tajnik: ANTON OSTIR, 1134 E. 60th St. Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:
MARTIN GERČMAN, predsednik, Box 683, Forest City, Pa.
KAROL ZALAR, I. nadzornik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
JOS. BUCKNELI starejši, II. nadzornik, Box 591, Forest City, Pa.
FRONK ŠUNK, III. nadzornik, 50 Mill Street, Luzerne, Pa.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:
FAVEL OBREGAR, predsednik porotnega odbora, Weir, Kans.
JOS. PETERNEL, I. porotnik, P. O. Box 95, Willock, Pa.
IVAN TORNIC, II. porotnik, P. O. Box 522, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707
Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

in NOVO LETO
pošiljajo Slo-
venci kaj radi
DARILA svojem v staro domovino in iz
Združenih držav zgolj gotov denar; to pa
NAJBOLJE, NAJCENEJE in NAJHITREJE
preskrbi
FRANK SAKSER CO.,
82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y. 6104 ST. CLAIR AVE., N. E. CLEVELAND, OHIO.

Slovensko delavsko gi- banje v Ameriki.

Imperial, Pa. V premogetniku od
Pittsburg Coal Co. se dela vsaki dan,
ali zaslužek je jako pičel. Po zimi
pa je še vedno slabše, ker pritisnejo
Italijani in skabi. Leti delajo po
leti kje drugod, kjer si lahko več za-
služijo, ali na zimo pridejo v jame.

POZDRAV.
Na obali Atlantika pozdravlja
se enkrat vse rojake širom Amerike,
posebno pa Luka Kržišnika in nje-
vo soprogo, Jakobu Virant in nje-
vo soprogo na Eveleth, Minn., in vse
tiste, ki so naju sprejeli na kolodvor.
Na zdar!
New York, 7. grudnia, 1910.
Fran in Marija Buh.

Pred odhodom v staro domovino
se enkrat pozdravljam vse prijatelje
in znanee v Balger, Pa. in okolici,
posebno pa Franceta Morak, Antona
Kovačič in Franceta Klukan, ter kli-
čem vsem skupaj: Ostali mi zdravi
do svidenja!
New York, 7. grudnia, 1910.
Ivan Mahovne z družino.

Išem svojo sestrično MARIJO PO-
DOBNIKAR, ki je doma iz Spod-
nje Kašlja pod Ljubljano. Pred

SLOVAN DELAVSKA PODPORA ZVEZA Ystanovala dec 16. avgusta 1908. Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna. s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajniki: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK SEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAZISAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Danlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIC, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Greve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so ljudno prošeni pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjersibodi v poročilih glavnega tajnika kakor pomanjklivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi. Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

Mož z mačico.

Spisal Josip Stritar.

Morebiti se moj prijatelj S. še spominja, kaj je bilo naja tisti večer zmešalo v tako daljno gostilno, blizu tam, kjer "zadnje hiše stopa", jaz sem čisto pozabil. Ako se živi in mi pridejo te vrstice pred oči, veselilo me bo, če se domisli in mi sporoči, kar je meni iz spomina. Morebiti pa tudi ni bilo nič posebnega; mogoče, da se je namu samo tako zljubilo, brez gotovega razloga. Mladost je norost, čez jarek skoči, kjer je most; najdaljša pot ji je najljubša. In mlada sva bila tedaj oba, moj prijatelj S. in jaz.

Pozno ponoči je bilo, morda že blizu polnoči, ko sva šla, iz skromne predmestne gostilne. Bila je lepa polna noč; na jasnem nebu je luna sijala interminabilno sivera. Ponoči sva hodila — mudilo se nama ni — v prijetnem pogovoru po tih, dolgi ulici. Ko sva bila prišla do sredi nje, vidiva nekakšno pred seboj drugega, ponočnjaka, ki je šel, kakor midva, iz svoje gostilne. Mož je bil opravljen skoraj kakor navaden delavec. Videti je bilo, da si je bil nekoliko preveč naložil; težke noge mu niso hoteli prav naravnost, zanašalo ga je zdaj na desno, zdaj na levo. Zdal se je celo malo v zid zaletel; a dobrohotno se samega sebe pokaral: Oho! kaj pa to! Tako to ne bo prav! Naravnost, le naravnost! In mož zbere vse svoje moči ter krepko napravlja marš. Menda je tudi čutil, da ni sam, da ima gledalca za seboj. In midva sva ga res gledala, radovedna, kako je bode mož splojal.

Ko tako gremo, midva vedno nekoliko stopinj za njim, kar se začuje tih mišjavič pred nami. Ko najin mož to sliši, pospeši nekoliko svoje korake; a ko pride do prvih hišnih vrat, obstoji ter se pripogne, kakor da bi kaj pobiral. In nežno-sladko, kakor govori mati z otrokom, začne:

"Kaj pa ti tukaj, sirotka mala, tako pozno, tako sama? Rada bi šla noč, leži, pa ne moreš! Hišo so ti zaprli, ubožica. Kaj ne veš, da se ob desetih hiše zapirajo, in zdaj je že polnoči!"

Tako govorec je prijazno gladil mlado mačico, ki mu je čepela v naročju in mišjavkala.

"Kaj si pa delala zunaj tako pozno? Otroci naj gredo s kokosni spat. Nu, kaj pa zdaj, sirotiče? Ali pozovila, kaj praviš? Hišnica bom že jaz plačal, nič se ne boj! Ali morda so te pa nalašč voh zaprli, ker te nočejo več hudobni ljudje? Morda pa celo nisi tukaj doma. Povej no, povej, odkod pa si, zablaca? Ti samo mišjavkaš tako žalostno, jaz ne umem mišjavkati. Veš kaj, pusti svoje ljudi, ki menda več ne marajo zate, pusti, pa z menoj pojdi. Kaj praviš? Jeli da! Nu, pa pojvi!"

In mož gre dalje z živalico v naročju.

Ni hudega ti ne bo pri meni; sam sem, žive duše nimam na svetu. Z menoj boš stanovala, z menoj jedla in pri meni, in moji postelji boš ležala. — Nu, nu kaj pa to? Ti se braniš, nočeš iti z menoj, pa tukaj ostani, sili ti ne bom. Če sem ti preslab, pa pojdi, kamor ti drago. Le čakaj, morda ti bo kdaj še žal, da nisi hotela z menoj.

Kajli postavi živalico na tla in gre gledal. Ko ga pozdravi, ozre se v me, nato odzdravi precej neprijazno. Vendar to me ni splašalo, kako neki? Imel sem ga! K njegovi mizi sedem, njemu nasproti, dasi je bila poleg se druga, prazna miza. Možu ni bila videti moja priljudnost, ni kaj po volji, zdelo se mi je celo, da je malo zadržal, ko sem prišel za stol, da bi nanj sedel. Jaz nisem rad človeku nadležen, ali tu sem imel posebne namene.

Dolgo časa sva si molče tako nasproti sedela; jaz sem večerjal; on si je natakal vina iz majhne steklenice in ga polagoma srebal, kakor delajo stari pivci. Dobro priliko sem imel opazovati svojega moža. Bil je že postaran; prva slana mu je bila tupatam pobelila goste črne lase; dolga brada mu je bila že precej osivela. Tanke črne so se mu videle po čeln in okrog oči. Podolgovati, bledečini obraz morda ni bil lep ali plemenit, bil gotovo. S kratka: bilo je to obličje, kakoršnega človek ne pozabi z lepota, ko ga je enkrat videl. Jaz sem si ga bil dobro zapomnil s prvem pogledu. Vsakdanje misli niso bile, to je bilo jasno, ki so bile bivalne za plemenitim čelom! A kaj šele oko! Kadar je pogledal izpod črnih obrvi, bilo je kakor da bi mesece zasvetil izmed temnih oblakov! Ko bi bilo moči pripraviti tega moža, da bi govoril!

Ko tako mislim, kar mu skoči iz naročja bela mačica na mizo. Zdal sem vedel, zakaj je tako gledal pod mizo: igral se je s svojo živalico na kolenih. Mačica se ozira nekoliko časa po sobi, potem gre počasi proti meni. To je bil dolga začetak. Začenem jo gladiti. To ji je dobro delo. Svojo glavo začne drginiti meni ob brado; v oko me lahko dregne s povzdignjenim repom, tako da se nehote malo zdrznem.

"Vi, gospod, ste tudi, kakor je videti, živalim prijatelj!"

"Kako bi človek rad ne imel tako lepe, snažne živalice, kakoršna je ta vasa mačica!" odgovorim mu jaz, veselo, da je bil tako nenadno srečno izprožen pogovor med nama. Nato on:

"Ne samo to, vi imate sploh radi živali, drugače bi se vam ne bila tako hitro približala moja Belka. Verjemi, gospod, živali takoj spozna, kdo ima rad živali, kdo ne. Kako je to mogoče, ne vem, a da je res tako, to je gotovo, po mnogih izkušnjah govorim."

"To sem tudi sam že izkusil; mene imajo psi posebno radi, kakor jaz njih. Večkrat sem že šel ponoči skozi kako čisto tujo vas, da mi je pes nasproti ali za mano prilajal. Vselej sem ga s prvo besedo potolažil, da se mi je začel dobrihati kakor staremu znanecu."

"To me veseli, da sem našel človeka, s katerim se da govoriti pametna beseda. Ne zamerite, gospod, da vam tako govorim človek v taki obleki!"

Za odgovor mu podam roko čez mizo; mož mi jo krepko stisne ter se zadovoljno nasmehne: razumela sva se. Nato jaz:

"Ali to vam moram pa vendar naravnost reči, gospod, da mačkam nisem tako prijatelj kakor psom."

"Vi menite pač, kakor se navadno govori, da so mačke potuhnjene živali, katerim ni nikoli prav upati?"

"Tega ravno ne pravim, kaj takega nisem še nikoli izkusil; rad verujem, da se jim to po krivem očita. Ali to pa se mi zdi gotovo, da mu ni tako zvesta in tako stanovitna, da sploh nima svojega gospoda tako rada kakor pes. Saj veste, da se pes da ubiti za svojega gospoda, da ga ne zapusti v skrajni nevarnosti, da mu je zvest do groba, do okraj groba! Mačka se drži bolj hiše, nego gospodarja. In pa to je tudi res: igra se s človekom, prav lepo igra, dokler se ji poljubi, a ko ji je dovolj, pokaže mu ostre zobe ali nohte. Pes pa vse potrpi, zlasti od otroka. Sploh bi jaz dejal, da je pes nekako bolj moške, mačka pa ženske narave."

Nekako čudno se je nasmehnil pri zadnjih besedah moj nasprotnik, če smem tako imenovati moža, ki je sedel menaj nasproti.

"Ali niste zdaj malo preveč reči, gospod? Ta primera ni preugodna ženskemu spolu; ne svetoval bi vam, kaj takega reči v ženski družbi. Mladosti še, žalostno, če imate že takih izkušenj."

"Reči vam moram, da ne govorim po izkušnji; jaz sem še malo izkusil do sedaj, posebej žalostnega."

(Dalje prihodnje.)

HARMONIKE

bodisi kakoršneoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpešno in zanesljivo. V popravke pošiljajo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravke vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoroli kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 E. 62nd St., Cleveland, O

SLOVENCI IN SLOVENKE NA ROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCELEJŠI SLOVENSKI DNEVNIKI

NAZNANILO.

Slovensko katoliško podporno društvo SV. JOŽEFA št. 12 J. S. K. J. za Pittsburg, Allegheny, Pa., in okolice ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu.

Društvenikom se naznanja, da bi se istih v polnem številu udeleževali ter redno donášali svoje mesečne priperke. Nekateri udje, ki se radi oddaljenosti ali dela ne morejo sej udeležiti, naj svojo mesečnino na nekterega izmed izvršujočih uradnikov pod spodaj navedenim naslovom dopošiljajo.

Uradniki za leto 1910 so sledeči:

Predsednik: Vincenc Volk, 28 Tell St., Allegheny.

Podpredsednik: Dominik Strniša, 4 Rückenbach St., Allegheny.

I. tajnik: Josip Muška, 1120 Spring Garden Ave., Allegheny.

II. tajnik: Nik. Povše, 34 Garden St., Troy Hill, Allegheny.

Blagajnik: Fran Straus, 27 High St., Allegheny.

Zastopnik: Ferdinand Volk, 122 42nd St., Pittsburg.

Zastavonoša: Frank Golob, Celladine St. bet. 54—55th 10th North Pittsburg, Pa.

Odbor:

Ivan Simonič, 710 Madison Ave., Allegheny.

Alojzij Butkovič, 5414 Berlin Alley, Pittsburg.

Fran Kresse, 5106 Natrona Alley, Pittsburg.

Anton Lokar, 25 Troy Hill Road, Allegheny, Pa.

Jakob Laurich, 5137 Dauplin St., E. E. Pittsburg, Pa.

Fran Hrovat, II., 5118 Natrona Alley, Pittsburg.

Kje je JANEZ MAGAJ podomače. Premnata iz Semiča, Belokrajna. — Prosim cenjene rojake, če kdo ve kaj o njem naj mi naznani. Njegova družina v starem kraju že 20 let ni več o njem ne ve; torej ne veriti ali je še živ ali pa že mrtev. J. Sever, Box 191, Wardner, Idaho.

POZOR ROJAKI!

JAKOB VAHCIC, CLEVELAND O. P. O. Box 69

NAZNANILO.

Rojakom Slovincem in Hrvatom, kateri potujejo čez Duluth, Minn., priporočamo našega zastopnika:

JOSIP SCHARABON-a,

115 W. Michigan St., Duluth, Minn., kateri ima svoj

SALOON

prav blizu kolodvora. Vsak rojak je pri njemu najbolje postrežen.

Pošilja denar v staro domovino najceneje in najhitreje po našem posredovanju. Zastopa nas v vseh podobnih. Toraj pazite, da se ne vsedete na lim laskavim besedam ničvrednežev, katerih v Duluthu ne manjka.

Spšostovanjem

Frank Sakser Co.

PRVA

slovenska trgovina

z obleko, čevlji, klobuki in majnarskim opravami je.

John Košir,

Rock Spring, Wyo.

V zalogi imam največjo izbero krasnih oblek za krste in sicer vsake cene. Vzajem mero za fine, krasne obleke, ki so vse garantirane. En sam poskus vas bode prepričal o dobrem izdelku.

Pri meni dobite vsake vrste čevljev bodisi nedeljskih kakor tudi majnarskih. V zalogi imam tudi vse priprave za majno, lampice kape, lopate in dr. Velika izbira spodnjega perila in drugih potrebščin, ter modernih klobukov prav po niski ceni.

Za obilen obisk se priporoča:

John Košir,

Rock Springs, Wyoming.

Avstro - Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so do:

TRSTA

LJUBLJANA

REKA

ZAGREBA

KARLOVA

Za Martha Washington stane \$5, za Alice, Laura, Argentina, Oceania \$2 več

II. RAZRED do

TRSTA ali REKA

PHILIPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York

Rojaki ne poslušajte!

Obrekovalcev in lažnjivcev iz katerih ne govori drugega nego črna zavist.

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

(lastna hiša)

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.

stoji danes tako trdno kakor še nikdar popreje. Kdor pošilja

denarje v staro domovino

lahko mirno spi in si je svest, da ti pridejo po posredovanju te tvrdke v najkrajšem času domu.

Potniki, kateri kupijo parobrodne listke

so pri tej tvrdki najbolje in najsolidneje postreženi.

To ve več tisoč rojakov!

Vsako kdor se je enkrat obrnil na to tvrdko se še vedno z zaupanjem na njo obrača.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.

Ekspres parniki so:

"LA PROVENCE"	"LA SAVOIE"	"LA LORRAINE"	"LA TOURAINE"
na dva vijaka	na dva vijaka	na dva vijaka	na dva vijaka

Poštini parniki so:

"LA BRETAGNE"	"LA GASCogne"	"CHICAGO"	na dva vijaka
---------------	---------------	-----------	---------------

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK, corner Pearl St., Chesbrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča št. 57 North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

"LA SAVOIE"	8. dec. 1910.	LA GRETAGNE	29. dec. 1910.
"LA LORRAINE"	15. dec. 1910.	"LA LORRAINE"	5. jan. 1911.
"LA TOURAINE"	22. dec. 1910.	"LA SAVOIE"	12. januarja 1911.

POSEBNA PLOVITEA V HAVRE:

Parnik "Niagara" odpluje dne 10. decembra ob 10. uri popoldne.

Parnik "La Gascogne" odpluje dne 10. decembra ob 10. uri popoldne.

Parnik "CHICAGO" odpluje dne 24. decembra ob 3. uri popoldne.

Parnik "FLORIDA" odpluje dne 24. decembra ob 3. uri popoldne.

Parniki z zvezdo znamenovani imajo po dva vijaka.

Avstro - Amerikanska črta

[preje bratje Cosulich]

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so do:

TRSTA	33.00
LJUBLJANA	38.00
REKA	33.00
ZAGREBA	34.00
KARLOVA	34.25

Za Martha Washington stane \$5, za Alice, Laura, Argentina, Oceania \$2 več

II. RAZRED do

TRSTA ali REKA

PHILIPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York